

Dr. Ilir Muharremi

Uticaj Nietzschea na Kamia i nihilizam

Kamy Nietzschea vidi kao proroka ako je rec o nihilizmu i poricanju odgovornosti Boga. Proročanstvo se nalazi kod oslobođanja sveta sa uništavanjem Boga. Ali, Nihilizam ovde nije u vezi sa proročanstvom, apsolutizam jedinstvenog sveta koji je stvoren bez mita i uzdiže se bez coveka. Nihilisti nameću fenomen objekata i vrednosti. Ako Kamy dotakne budućnost preko osnove Nihilizma, postaje jako metodičan i strateg. Ako Nietzsche jeste sanjao funkciju apokalipse nije uspeo, znajući razdražljivo lice kraja. On se oslanjao na preporod kraja. Ali da li može da se živi, a da se ne veruje ni u šta? Prema njegovom mišljenju - odgovor je pozitivan. Kamy ovde vidi revolt: “Da li mžze da se zivi u revoltu?”. Da, ali treba da se otkrije granica u sebi da bi se opet počelo. Ovo se ne odnosi na sećanje, nego na stalni pritisak. Ako mi zajedno dođemo do kraja, ako se ponovo rodimo na neku zemlju bez ičega, početak će opet da prihvati zivot. Apsolutizam postojanja ima isti preporod: patnju i radost. Ako stvorimo novi zakon, moramo da uništimo onaj stari. Tu Nietzsche počinje sa ubijanjem Boga i njogovo kamufliranje unutar postojanja. I Kamy podseća na Nietzschea jer, kako on kaže, ono što je van njega je nepoznato. Šta to znači? On može da shvati samo ono što se izražava u ljudskom okviru, ono što dodiruje i ono što ostaje stoički. Ovaj svet nema smisla i on se sakriva u apsurd koji zavisi od coveka i sveta. I tu povezuje mržnju sa čovečnošću. Njegova avantura sledi svoj put.

Lepo kazuje svoj put zato što je put predvidljiv, a ovo nalazimo u Kamijevom tekstu. On stvarno drži apsurd i izražava kao pravilo odnosa sa životom. Najbolje prilagođavanje je njegovo ponašanje koje prati sve tokove.

Ovo učenje može da opstane u ovoj beznadežnosti samo ako nađe čime će da se hrani. Loše i dobro, rat i mir, i na kraju pobeđuje umetnost-stvaranje. Izazov lepote na ostatku lošeg. Ako upitamo Nietzschea šta sledi posle ovoga? On će da potvrdi da se ne osporava ono što čovek zna. Ako dotaknemo duh ateista tu se odmah značenje meša sa sobom. U suštini je radikalniji, toliko koliko je svet radikalniji i konstruktivniji sa nepoznatim - nihilizam je stav koji skida percepciju i interpretaciju realnosti od vrednosti koje čovek nameće predmetima i fenomenima. Radikalniji trend Nietzschea je odluka ateizma. Svet se nastavlja zato što je krug bezkrajniji. Bog nije sa tim u vezi i bezkorisniji je zato što ne zahteva da ga ispravlja. Kamy podržava Nietzschea u ovoj teoriji, ali odbija suđenje u ime ničega. Od ničega izađe ništa. Svetu ne može da se sudi, samo da sa obnavlja umetnošću. Stvaranje iznad mogućnosti lepog. Svako drugo prosuđivanje o tome je životna kleveta. Svet se uzdiže pod uticajem umetnosti, u suštini se pokreće kao čudesna snaga, ali umetnost omogućava učenje bez početka, bez kraja, bronzana veličina koja nikada ne bude ni veća ni manja, bez trošenja, bez da gubi od okretanja “ničega” kao što je rekao i Nietzsche ponavljajući sa umetnošću. Samo umetnost nam omogućava da razumemo iluziju ponavljanja. Kamy je taj uticaj uzeo od Nietzschea, a na nijednu reč više nije upotrebio.

Ako pristanemo na povratak istog ili drugačijeg unutar okvira, aktiviziranje božanskog igra igru.

Ako negiramo postojanje Boga, znači da nam je namera da nađemo njegovu zamenu. Svet neće biti bolji od stvaranja Bogova, sam svet stvara Boga i negira ga. Svet je ispunjen sa previše Bogova, čovek ne može da preuzme snagu Boga. Ako se slažemo sa tim da se svet ponavlja, to znači da ponovno stvaranje sveta i samog sebe ne prestaje. Nietzsche to zove stvaranje-umetnost. U širem smislu –veliki umetnik. Za moral Nietzsche korisiti nihilizam, suprotno od umetnosti. Moralno ponašanje preporučeno od mističnosti samo po sebi je dekadentno i protivi se sili u sebi, mesu, krvi ironišući čoveka samom sebi. Ovde je Kamy sličan Nietzsche-u kao kažnjavanje universa nad strašnim klicanjima u ime jednog skladnog sveta,

potpuno izmišljenog. Ako je nestvaran, znači veruje, ali nihilizam izražava nemogućnost verovanja, stvara želju onoga što je bilo, onoga što zivi i onoga što se nudi. Čovek je samo sluga sudbine i svoj odraz u ogledalu .

Ako uporedimo nihilizam i revolt, revolt koji je u očima Kamy-ija , kod Nietzsche-a znači “ Bog je umro” nešto kao završena činjenica. Više može da se veruje u to “Nietzsche je umro”, sada se počinje sa Bogom. On u ovaj nemirni svet ostavlja, daje kao iskušenje Bogovima, ali i ponovo nađe nesreću. Samozadovoljstvo Nietzsche-a sa tim vodi u apokalipsu, ali to drevno verovanje u sebe se rađa iz idealne snage za snagu poricanja. Van Ghog misli da ne treba da se sudi Bogu na ovom svetu. On to kaže zbog nezadovoljstva postojanja na ovom svetu. Simfonija protesta se uzdiže nad revoltom. Na svojim slikama on odustaje od Boga, ali patnja čoveka u odnosu sa Bogom je jedna ogromna snaga Tvorca. Njegov kontradiktorni život ne daje objašnjenja. Grešimo ako mislimo da ova iskustva zavise od životnih okruženja, ona zavise od nas. Dakle, treba da prihvatimo, saradujemo , da osećamo i dobro i loše. Kada nešto odbijamo, uvećavamo dostignutu nesreću. Ako imamo pretenzije na nebesko kraljevstvo, dostignuća su u našem unutrašnjem svetu. To se ne postiže delima, kako navodi Nietzsche –Hrista, zato što se vera oslanja na unutrašnje, u obliku – direktno bez spoljašnjeg. Spoljna može da trpi samo sebe i ne treba da održava vezu između njih dve. Ako poričemo sve što je nebesko, onda je odgovornost prema životu veća. Mi i sami treba da stvaramo red i zakon. Opet, ako se od nas traži da se prilagodimo ciljevima i već napisanim pričama, podrazumeva se unutrašnji sukob, najveći greh prema telu i duši, ali uvek ostaje odlučivanje duše i to nam ostavlja mogućnost verovanja u nepoznato. Možda je to, ona najidiotskija veza koja se propagira u svetim, srednjevekovnim knjigama. Već sam duh vere podražava nihilizam, dok životu odgovara imaginarno značenje, smeta otkrivanje stvarne životne istine. Ako je čovek sada ostao bez Boga, gde može da se nalazi sem u Njegovoj kući? Veličanstvenost duše se nalazi u otkrivanju istine a primajući nove zadatke. Cilj nije oslobađanje duše nego veličanstvenost i sloboda duše nije vecnost, nedostatak ovoga donosi manje slobode. Prema tome, Kamy kliče da ako ništa nije istina , ako je svet neregularan, ništa nije zabranjeno. Ali , da bi zabranili neko delovanje treba da postoji vrednost i jedan cilj. I suprotno – sve je zabranjeno, opet se traži vrednost i cilj. Još jedno, dublje mišljenje - “ Ako ništa nije istina, sve je dozvoljeno”. Da se porekne i da se

dozvoli , opet da se poriče da bi se dozvolilo ili zabranilo. Teško je da odlučimo šta je istina a sta neistina. Kada se dođe do tog stepena sve staje, sloboda se izoluje po svojoj volji.

Po Nietzsche-u istina je zemlja i svetost, obe se spuštaju na nju. Svetost odbija da se njoj opet vrati. On završava tu želju za vlašću kao umetnost , ali se smatra da je svet delo umetnosti koja sebe generiše. Ako je želja za vlašću tada čovek ne dobija sigurnost nego veru u sigurnost. Kamy Nietzsche-a vidi kako se ljulja na ekstremitetima pišući ime Dionisa na ludim papirima. Kamy vidi Nietzsche-ov revolt kako se penje do visine lošeg. Loša se prima kao zamena za dobro ali ne kao revanš dobrom. Ovde Kamy ne može da prevaziđe Nietzsche-a i prevazilaženje lošeg smatra kao lek, nova saznanja protiv činjenice i boli. Bol ostaje kao instrument radovanja za eliminisanje. Još mnogo toga ima kod Nietzsche-a, pronalaženje umetnika tirana, ali za nezrele tirani su još prirodniji. Nihilizam se oslanja na višu savest i na veću Nietzsche-u oštrinu. Ali ako čovek ne dobije nagradu od Boga, Kamy smatra da to treba da traži na zemlji. Svet nema određeni pravac ako se ovo prihvati, dakle tada odmah prelazimo na viši nivo i visinu. Ali ako ne uspemo u upravljanju zemljom to je još sigurnije i uverićemo se. Dakle, rezultat je saradnja a ne vladavina i ako se želja uzdigne iznad vlasti unutrašnja logika nihilizma nema rezultata prema vlasti.

-
1. Albert Camus, *Revoltirani čovek*, Pristina, 2010
 2. Albert Camu, je francuski književnik i filozof, dobitnik Nobelove nagrade za književnost 1957. godine. Poznat je po svom karakterističnom stilu pisanja i tematikama svojih dela. Čitav njegov opus temelji se na ideji apsurdna ljudske egzistencije. Modernog čoveka naziva bludnim, ciničnim monstroomom, a kao suprotnost svetu današnjice evocira antičku Grčku, koja je "u svemu znala naći pravu meru".
 3. **Fridrih Vilhelm Niče** (nem. *Friedrich Wilhelm Nietzsche*; 15. oktobar 1844 — 25. avgust 1900) radikalni nemački filozof-pesnik, jedan od najvećih modernih mislilaca i jedan od najžešćih kritičara zapadne kulture i hrišćanstva. Filolog, filozof i pesnik.

Niče je ostavio za sobom izuzetna dela sa dalekosežnim uticajem. On je jedan od glavnih utemeljivača "Lebens-philosophiae" (filozofije života), koja doživljava vaskrsenje i renesansu u "duhu našeg doba".

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

4. Vincent van Gogh, Holandski slikar, grafičar i crtač.
5. Dionis je grčki bog plodnosti Zemlje, vegetacije, vina, žena, bog-bik. Etimologija imena se izvodi od reči Dio i nysos - tračka reč za sina. Također poznat kao Bakus i u grčkoj i u rimskoj mitologiji. Poznat nam je i pod drugim imenima, kao npr. Jakhus ili Zagrej.

NEKOPIRATI

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>